

ORTADOĞU

90 yıl sonra aynı oyun

Misak-ı Milli sınırları içerisinde yeralan Musul, Lozan'dan 90 yıl sonra yeni oyunlarla yeniden sahnede. Uzmanlar, bölgenin yeraltı zenginliklerini sömürme amacındaki ABD'nin, hem Irak'taki karışıklığı körükleyerek sürdürmek hem de bölge ülkelerini Musul'dan uzak tutmak istediğine dikkat çekiyor

Abone Ol

Google News

Haber Merkezi · 07 Ekim 2016, 04:00 · Yeni Şafak

YORUM

PAYLAŞ

Lozan Antlaşması ile elden çıkarılan vatan toprakları yeniden gündemde. Milli Mücadele'ye başlarken ilan edilen Misak-ı Milli sınırları içerisindeki Musul ve Kerkük, Lozan Antlaşması sırasında kendi kaderine terk edildi. Önce Birleşmiş Milletler nezdinde bir komisyonun idaresine bırakılan Musul, kısa süre sonra Şeyh Said isyanı da bahane edilerek İngiliz kontrolüne geçti. Konu ile ilgili Yeni Şafak'a konuşan uzmanlar, bölgede bir asır sonra oynanan oyunların benzerliğine dikkat çekti. 90 yıl önce yaşanan olayların bugün tekerrür ettiğini ifade eden Uluslararası Enerji Ekonomisi Birliği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, şunları söyledi:

YENİ NESİLLERE AYNI OYUN

“Musul, bundan 90 yıl önce olduğu gibi bugün de zengin petrol kaynakları nedeniyle stratejik ve ekonomik öneme sahip bir bölge. Musul ve Kerkük, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda Misak-ı Milli sınırları içindeydi. Türkiye'den bölgedeki Hristiyan halkın katledildiği bahanesi ile Musul'un boşaltılması istenmekteydi. 1925 yılında yaşanan Şeyh Said İsyanı, Türkiye'nin 1926 yılında Ankara Antlaşması ile Musul ve Kerkük'ü terk etmek zorunda bırakılmasının hemen öncesine denk geliyor. 90 yıl önce olup bitenler tarihin bugün tekerrür ettiğini gösteriyor. Yeni nesillerle aynı amaçlar uğruna bölgede aynı oyunları oynuyorlar.”

PETROL VE GAZ BARIŞLA GELİR

“Kuzey Irak'ta barış ve istikrar olması bu bölgenin petrol ve gaz rezervlerini açığa çıkarır. Barış ve istikrar Türkiye'nin öncülüğünde sağlanırsa petrol ve gaz rezervlerinin kontrolü Türkiye'nin elinde mi olacak? Pasta nasıl bölüşülecek? Bu sorunun cevabı netleşmeden barış ve istikrar olmaz. OPEC raporlarına göre Irak'ın 150 milyar varili aşkın kanıtlanmış ve bunun iki katı henüz kanıtlanmamış petrol rezervi bulunurken, Kuzey Irak'ta 50 milyar kanıtlanmış ve 80 milyar varil de kanıtlanmamış petrol rezervi var. Kuzey Irak'ta petrolün yanısıra 8-10 trilyon metreküp'ü bulan çok büyük gaz rezervleri de var.”

GÜZERGAH SURİYE VE TÜRKİYE

“Bütün bağımsız projeksiyonlar, küresel gaz talebinin hızla artacağı yönünde. Gaz çağına girdiğimiz bu dönemde büyük gaz rezervlerinin olduğu bölgelere olan ilgi arttı. Gerek Doğu Akdeniz gazı gerekse Katar'dan gelecek gazın Avrupa'ya ulaştırılmasında ekonomik güzergah olarak Suriye, jeostratejik öneme sahip. Hazar, İran ve Rus gazının Avrupa'ya taşınması noktasında sağladığı imkanlarla Türkiye, Suriye'den daha da büyük bir jeostratejik önemde. Musul'da Türk nüfusu var, bu insanların can ve mal güvenliği Türkiye için önemli. Ama Musul'da nüfusu olmayan ülkeler için de Musul'un önemli olduğu ortada.”

Dün Şeyh Said bugün 15 Temmuz

Doç. Dr. Mehmet Akif Okur: “Irak'taki sorunlar Lozan'da halledilemedi. Türkiye bu meselenin çözümünde gerekirse güç kullanımına hazırlanırken o sırada Şeyh Sait isyanı oldu. Türkiye içeride büyük bir kalkışma ile yüz yüze bırakıldı. Bugün de Türkiye, 15 Temmuz'da FETÖ darbesi ile yüz yüze geldi. Bu tarihsel perspektiften baktığımızda şunu net bir biçimde görebiliriz: Türkiye'nin tam masaya oturacağı bir noktada sarsılmasıyla yüz yıl önce yine Musul meselesi gündeme geldiğinde Türkiye'nin içeriden vurulması arasında dikkate değer bir benzerlik var. Türkiye'yi içine kapatma, gücünü eritme çabasındalar. Ama artık içe kapanacak bir ortam yok.”

Tek sebep enerji değil

Yrd. Doç. Dr. Filiz Katman: “Yaşananların tek nedeni enerji değil. Enerji bir parametredir. DAES'in oradaki varlığının en büyük sebeplerinden biri olarak petrol gösterilebilir, fakat Musul'da yaşananları tamamen enerji ile açıklamak gerçeği yansıtmaz. Tarih boyunca Amerika

ve İngiltere'nin bölgedeki varlığında şii ve sünni grupların konumu gözardı edilmemeli. Musul enerji ikmal yolları üzerinde, bu nedenle Türkiye için önemli. O bölge kimin kontrolünde ise kaynakları yönlendirme gücüne sahip demektir.”

Her şey normal

İncirlik Üssü'nü ziyarete gelen Alman heyetten Başika krizi konusunda Ankara'ya destek geldi. Bu yöndeki bir soruyu cevaplayan Alman Sosyal Demokrat Parti vekili Rainer Arnold, “Türkiye'nin orada bulunma hakkı var” dedi. Türkiye'nin meşru hakkını kullandığını vurgulayan Arnold, “Bir Irak meclisi kararından bahsediyoruz ama bir kanun değildir. Kuzey Irak'ta peşmergelere biz de eğitim veriyoruz. DAESH'le mücadele için Irak'ın bir daveti var. Bu nedenle Başika kampı meşrudur. Bu meşruiyeti BM ve Irak'ın kendisi sağlamıştır” diye konuştu.

Bilinçli böldüler

Tarihçi-Yazar Mahmut Akyürekli: “Bu coğrafyada Sevr ile başlayan bir parçalanma süreci var. Kürtler de gelecekte problem oluşturabilsinler diye özellikle dört parçaya ayrıldı. Batılı güçler bunun farkında olduğu için operasyonlarını Kürt halkı üzerinden yapıyor. AK Parti iktidarında Kürt meselesinde atılan en doğru adımlardan biri, Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi ile yani Mesut Barzani ile güçlü ilişkilerin kurulmasıdır. Netice olarak burası Misak-ı Milli sınırlarıdır. Necmeddin Erbakan'ın çok güzel bir sözü var. Diyor ki, Türk ile Kürt ittifak etmezse bu coğrafyada ikisi de olamaz. Türk ile Kürt ittifak ederse ne İngiliz kalır ne Fransız.”

Millette uhde kaldı

Prof. Dr. Mustafa Budak: “Musul'un elden çıkması bile bile ladestir. Lozan'da Musul'un Türklerden alınmasının önü açıldı. Ankara'nın Lozan'a giden İsmet Paşa'ya talimatı, ihtilafı konuları sonraya bırakmak, bir an evvel barış antlaşması yapmaktı. Bu yüzden Musul elimizden çok kolay çıktı. İngilizler Şeyh Said isyanını tahrik etti. Ankara'nın ise Musul'a askeri hareket düzenleyecek gücü yoktu. İngilizler de bunun farkındaydı. Lozan'da 'Kürt meselesini kaşımama' sözü verdiler ancak daha sonra bu sözden döndüler. Lozan zaten feragat eksenli bir barış antlaşmasıydı. Ama tüm bunlara rağmen Musul, Türk devletinin, milletinin içinde uhde olarak kaldı. Batı'nın asıl amacı, Türkiye'ye muhtaç olmadan petrolü taşımak ve ulus altı unsurları (terör örgütlerini) kullanarak Akdeniz'e ulaşmaktır. Bir asır önce emperyal güçlerin hedefi neyse bugün de aynı.”

Varolma mücadelesi

Prof. Dr. Mithat Baydür: “Şu anda varolma mücadelesi veriyoruz. 1926 yılında Musul'da bir İngiliz oyunuyla ölümü gösterip sıtmaya razı ettiler. ABD, 90 yıl sonra büyümek ve bölgesinde söz sahibi olmak isteyen Türkiye'yi hem Suriye masasına oturmaktan hem de Kuzey Irak'tan uzak tutmaya çalışıyor. ABD askerlerinin orada bulunması DAESH'e için değildir. Bu, Türkiye'yi sahadan dışarıya sürme harekatıdır.”

PAYLAŞ

#Misak-ı Milli sınırları

#Musul

#Lozan Antlaşması

ÖNERİLEN VİDEO

DÜNYA E-POSTA ABONELİĞİ

Mariupol'da büyük yıkım

Rusya bombalıyor: Ukrayna direniyor.

Bir kişi daha pozitif çıktı

Aynı aileden dokuz kişi koronavirüs nedeniyle hayatını kaybetmişti.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

